

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222204202
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2222204202.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. Z., K.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - Q. Z., K.. XX.XX.XXXX, a otec - neuvedený, na návrh navrhovateľov: 1/ G. Z., K.. XX.XX.XXXX a 2/ U. Z., K.. XX.XX.XXXX, oboch trvale bytom O. - B., W. XXA, zastúpených: Advokátska kancelária Bános & Košútová, s. r. o., Galanta, Hlavná 979/23, IČO 47 551 372, o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, o takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú I. Z., K.. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov 1/ a 2/.

Navrhovatelia 1/ a 2/ sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú I. v rovnakom rozsahu, ako by ju vykonávali rodičia, zastupovať ju a spravovať jej majetok len v bežných veciach.

Matka je povinná platiť na výživu mal. I.G. sumu vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa určenej v ustanovení § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, vždy do 15. dňa mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda č. IBAN W. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom 23.12.2022.

Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 22.12.2022 sa strýko matky maloletej (navrhovateľ 2/) spolu so svojou manželkou (navrhovateľka 1/) domáhali zverenia maloletej do ich osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že maloletá sa v ich starostlivosti reálne nachádza od 26.08.2022, matka dieťa naposledy navštívila v decembri 2022, nehľadá si žiadnu prácu, nejaví záujem o dieťa. Poukázali na to, že osobnosť matky je nezrelá, maloletú priviedla na svet v ranej mladosti a to sa prejavuje v jej prístupe k výchove a vôbec k starostlivosti o dieťa. Napríklad matka maloletú zanechala vo veku 8 mesiacov v starostlivosti prastarej matky, na ktorej upozornenie, že dieťa na obed potrebuje teplé jedlo, uviedla, že dieťa zje aj cukríky a horalku, na jeseň 2020 zobrala dieťa von bez kabáta, nepamätala si, či dieťa dostalo jesť. O tom, že nejde o jednorazové zanedbanie starostlivosti svedčí aj skutočnosť, že vo veku tri a pol roka si vedelo dieťa v mikrovlnnej rúre uvariť párky, od dvoch rokov bolo schopné samo otvoriť chladničku a zjesť od hladu čokoľvek tam našlo. Navrhovatelia ako blízki rodinní príslušníci vnímali, že situácia matky vo vzťahu k starostlivosti o dieťa sa začína zhoršovať a ponúkli jej pomoc pri zápise dieťaťa do predškolského zariadenia. Dieťa navštevovalo materskú školu od novembra 2021 do marca 2022, pričom navrhovatelia v auguste zistili, že matka maloletú odhlásila zo škôlky po tom, ako dieťa zbila a maloletá jej mala hroziť, že všetko povie učiteľke. V lete t. r. navrhovatelia zistili, že matka užíva omamné a psychotropné látky, čo sa rapídne podpísalo na jej nestabilnom psychickom stave.

Počas oslavy narodenin dieťaťa v auguste 2022 bola matka malátna, trpela halucináciami, že v dome straší, následne matka aj priznala, že trpí drogovou závislosťou, ktorú však má záujem riešiť, tiež si chce nájsť prácu a stabilizovať svoje bytové podmienky a postarať sa o maloletú. Dňa 27.08.2022 sa matka dieťaťa odsťahovala k svojmu bývalému partnerovi do Jelky, kde zostala do 23. septembra 2022, následne ju jej partner priviedol do domácnosti jej matky pod vplyvom alkoholu a narkotík, kedy matka matku privolala policajtov a tí následne sanitku a matka bola hospitalizovaná najprv v nemocnici v Dunajskej Strede a nasledujúci deň v psychiatrickej nemocnici v Pezinku, odkiaľ však na vlastnú žiadosť odišla 27. septembra a liečenie odmietla. V súčasnosti navrhovatelia nemajú vedomosť o tom, kde sa matka dieťaťa momentálne zdržiava. Posledné stretnutie matky s dieťaťom sa uskutočnilo v bydlisku navrhovateľov, matka napriek príslubu dieťaťu viac neprišla, čo dieťa znáša veľmi ťažko, maloletá si opäť začala hrýzť nechty na rukách, tvrdí, že sa bojí strašidla pod jej posteľou a dokonca sa prvú noc po návšteve matky aj pomohla, asi dva týždne bola veľmi citlivá. Od septembra 2022 maloletá opäť navštevuje materskú školu. Navrhovatelia sa o maloletú starajú ako o vlastné dieťa, naplňujú a zabezpečujú jeho potreby, sú presvedčení, že pobyt dieťaťa v ich domácnosti je za súčasných okolností v jeho najlepšom záujme. Uviedli, že žijú slušným a usporiadaným spôsobom života, majú stabilné zamestnanie s pevným pracovným časom, čo im umožňuje vodiť dieťa do škôlky a zo škôlky a majú dostatočný priestor sa dieťaťu venovať.

(2) Matke maloletej bol návrh doručený riadne dňa 02.02.2023, vyjadrila sa, že s návrhom nesúhlasí.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, matky a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(4) Uznesením súdu č. k. 12P/42/2022-28 zo dňa 23.12.2022 bola maloletá neodkladným opatrením zverená dočasne do starostlivosti navrhovateľov, zároveň bola matka zaviazaná k povinnosti platiť výživné.

(5) Navrhovateľka 1/ vo svojej výpovedi uviedla, že maloletá chodí do škôlky, k tomu má tanečnú a pohybovú prípravu. Fungujú ako rodina, navrhovatelia sú krstní rodičia maloletej, plánujú rôzne víkendové aktivity. Dieťa je s matkou v kontakte cez sociálnu sieť, matka ho navštevuje asi raz mesačne, kedy strávia spolu asi 3 hodiny, spolu sa hrajú v detskej izbe. Snažia sa dieťa naučiť na zdravú stravu, v súčasnosti už jedáva všetky druhy ovocia a zeleniny.

Navrhovateľ 2/ k tomu dodal, že maloletá ho sprevádza, keď v rámci ligy veteránov hrajú floorball, maloletá nadšene fandí a bubnuje. Dieťa sa u navrhovateľov cíti dobre, aj sa vyjadrí, že ich ľúbi. Spočiatku sa na matku pýtalo častejšie, súčasnosti už menej. Navrhovatelia sú manželmi od septembra 2015.

(6) Matka (dňa 15.02.2023) vypovedala, že býva na ubytovni v jednej izbe, adresu nevedela uviesť, prenajíma ju jej otec, ktorý sa však prevažne zdržiava mimo ubytovne. Za ubytovňu sa platí asi 400 eur mesačne, čo platí jej otec. Od leta 2022 je dieťa u navrhovateľov, od toho času neurobila žiadne kroky na zmenu svojich pomerov, hľadá si prácu. So starostlivosťou o dieťa po finančnej stránke by jej pomáhal jej priateľ, s ktorým udržiava vzťah dva týždne, nevedela sa vyjadriť k výške jeho príjmu. Poukázala na to, že dieťa sa rozplakalo, keď ukončovali rozhovor cez sociálnu sieť, keď je na návšteve, vyjadruje sa maloletá, že matku ľúbi, chce s ňou byť a chýba jej. Asi mesiac nepožíva návykové látky. Škôlku, ktorú maloletá navštevuje, matka zatiaľ nenavštívila.

Na ďalšie pojednávanie (dňa 08.03.2023) sa matka nedostavila bez ospravedlnenia, mala predložiť výsledky lekárskeho vyšetrenia na návykové látky a preukázať, v akom rozsahu si hľadá prácu.

(7) Procesný opatrovník navrhol návrhu navrhovateľov vyhovieť, keďže matka nemá vytvorené stabilné prostredie vhodné na výchovu dieťaťa, ani pracuje. Zo správy zo šetrenia výchovného prostredia u navrhovateľov zo dňa 23.02.2023 vyplýva, že maloletá má u navrhovateľov zriadenú vlastnú izbu vybavenú nábytkom, útulne a pekne zariadenú, v domácnosti navrhovateľov má vytvorené vhodné podmienky pre svoj priaznivý vývoj. Navrhovatelia pri šetrení uviedli, že maloletá je aktívnej dieťa vyžadujúce si veľa pozornosti, dvakrát týždenne navštevuje tanečný krúžok za 40 eur mesačne, raz týždenne pohybovú prípravu, v rámci ktorej počas jednej hodiny si deti hádžu loptu, behajú a skáču, za 22,50 eur mesačne.

(8) Maloleté dieťa v súdenom prípade sa podľa tvrdenia navrhovateľov nachádza od augusta t. r. v ich starostlivosti, matka nejaví záujem prevziať dieťa do svojej starostlivosti. K návrhu pripojili navrhovatelia správu diagnostického centra zo dňa 13.12.2022 zriadeného pri materskej škole, ktorú maloletá navštevuje, a z nej vyplýva stanovisko, že podľa informácií získaných od navrhovateľov aj od dieťaťa vnímajú nezodpovedný prístup biologickej matky, ktorá o dieťa síce prejavuje záujem, ale ho klame, nedodržiava svoje slovo, disciplínu dieťaťa si vydobýja jeho strašením. Dieťa pod emočným tlakom potom plače a pomačuje sa, častejšie žiada uistenie v objatí dospelého. Dieťa v rodine navrhovateľov sa cíti milované, šťastné, veselé a uvoľnené. Podporovať vzťah biologickej matky a dcéry je síce žiaduce, ale len za tých podmienok, že zážitky z kontaktov dieťa nezneurotizujú. V prípade pretrvávania kontaktov za nepriaznivých podmienok je potrebné zvážiť formu súdom nariadeného asistovaného kontaktu, aby matka bola pod dozorom odborníka, resp. dieťa bolo uchránené od traumatizujúcich zážitkov. Podporujú zotrvanie dieťaťa v starostlivosti navrhovateľov.

Podľa aktualizovanej správy zo dňa 03.03.2023 si maloletá na predškolské zariadenie zvykla rýchlo a bez ťažkostí, je spoločenská, kamarátska, pozitívne ladená a na okolie pozitívne nastavená, bezprostredná. Rýchlo si vybudovala dôverný vzťah k dospelým, rýchlo zapadla do kolektívu detí. Počas ranných a poobedňajších kontaktov s navrhovateľmi na pôde škôlky sa odráža jej spokojnosť aj emočná väzba na navrhovateľov, vzájomná harmónia členov rodiny. O dieťa je výborne postarané, maloletá sa vyjadruje o nich len pozitívne. Nezistili žiadne prejavy navrhovateľov, ktoré by naznačovali perspektívnu hrozbu pre zdravý vývin maloletej. Opakovane uviedli, že je žiaduce podporovať vzťah matky a dcéry, avšak len bez neurotizácie dieťaťa, inak je potrebné zvážiť formu asistovaných kontaktov.

(9) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa... Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady... V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa... Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. (v zmysle § 45 ods. 1 až 4, 7, 8, 9 zák. o rodine v znení platnom od 01.04.2017)

(10) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah

vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (§ 81 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 3, 5 zák. o rodine)

(12) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

(13) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(14) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, sleduje záujem maloletej. V danom prípade ide o dieťa vo veku 4 rokov, chodí do škôlky. Matka maloletej dlhodobo nedokáže zabezpečiť v nijakom smere starostlivosť o maloletú, nemá vytvorené podmienky na výchovu dieťaťa, býva na ubytovni, nemá riadny príjem, žíví ju jej otec a partner. Navrhovatelia zabezpečujú všetky potreby maloletej, v ktorej záujme je, aby vyrastala v pokojnom a láskyplnom rodinnom prostredí. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí je záujem dieťaťa (v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom v záujme dieťaťa je to, aby jej vývoj a výchova smerovali k pozitívnemu rozvoju jej osobnosti, nadania rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jej práva. Súdu bolo preukázané, že navrhovatelia sú schopní o maloletú sa postarať (maloletá býva v ich domácnosti od augusta m. r.) a zabezpečiť jej odôvodnené potreby. Preto sú návrhu zveriť maloletú do ich starostlivosti vyhovel.

(15) Výšku vyživovacej povinnosti súd určil matke s prihliadnutím na zistené pomery v zákonom určenej minimálnej výške výživného s prihliadnutím aj na vek a základné potreby maloletej.

(16) Podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení (od 01.07.2022) sa za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, považuje suma alebo úhrn súm 107,03 eur mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa.

(17) Minimálna výška výživného (na jedno dieťa) takto predstavuje od 01.07.2022 sumu 32,11 eur.

(18) Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)